

UŽKREČIAMŪJŲ LIGŲ IR AIDS CENTRAS

Informacijos apie ŽIV/AIDS ir lytiškai
plintančias infekcijas (LPI) teikimas
savanoriams pagal principą „lygus – lygiam“

Metodinės rekomendacijos

UDK 613.8(474.5)

Ča-108

Sudarytojai:

Dr. doc. Saulius Čaplinskas, Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras; Mykolo Romerio universitetas;

Irma Čaplinskienė, Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras; Mykolo Romerio universitetas;

Agnė Šimkūnaitė- Zažeckė, Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras.

Recenzantai:

Prof. Rūta Nadišauskienė

Prof. Leonas Valius

2012 05 30. 8 leidyb. apsk. I. Tiražas 90 egzempliorių

Išleido UAB „Vitae Litera“, Kurpių g. 5-3, LT - 44280 Kaunas

ISBN 978-609-454-061-5

TURINYS

ĮVADAS.....	5
1. Lygių grupės švietimo sąvoka.....	Error! Bookmark not defined.
1.2. Lygių grupės švietėjų mokymas.....	Error! Bookmark not defined.
1.3. Veiksmingo vadovavimo lygių grupės švietimo programai ypatumai.....	Error! Bookmark not defined.
defined.	
2. Lygių grupės švietimo organizavimas.....	Error! Bookmark not defined.
2.1. Dalyvių atranka	Error! Bookmark not defined.
2.2. Užsiėmimai.....	Error! Bookmark not defined.
3. Lytiškai plintančios infekcijos (LPI).....	Error! Bookmark not defined.
3.1. Chlamidinė infekcija (sin. chlamidiozė)	Error! Bookmark not defined.
3.2. Gonorėja (sin. gonokokinė infekcija).....	Error! Bookmark not defined.
3.3. Sifilis	Error! Bookmark not defined.
3.4. Hepatitas B	Error! Bookmark not defined.
3.5. Herpes virusinė infekcija.....	Error! Bookmark not defined.
3.6. Žmogaus papilomos viruso infekcija	Error! Bookmark not defined.
3.7. Trichomonozė.....	Error! Bookmark not defined.
3.8. Žmogaus imunodeficito viruso (ŽIV) infekcija ir AIDS	Error! Bookmark not defined.
3.8.1. Kas sukelia AIDS?	Error! Bookmark not defined.
3.8.2. Ką reiškia AIDS?	Error! Bookmark not defined.
3.8.3. Kaip ŽIV plinta?.....	Error! Bookmark not defined.
3.8.4. ŽIV ligos stadijos	Error! Bookmark not defined.
3.8.5. Kaip ŽIV neplinta?.....	Error! Bookmark not defined.
3.8.6. Ar gali žmogus užsikrėsti, vieną kartą pasielgęs rizikingai?	Error! Bookmark not defined.
3.8.7. Ar AIDS išgydoma?	Error! Bookmark not defined.
3.8.8. Ar moterys greičiau užsikrečia už vyrus?	Error! Bookmark not defined.
3.8.9. Kokia LPI ir ŽIV infekcijos sąveika?	Error! Bookmark not defined.
3.8.10. Kaip alkoholio ir narkotikų vartojimas didina užsikrėtimo ŽIV pavojų?.....	Error! Bookmark not defined.
defined.	
3.8.11. Ką reiškia „saugesni lytiniai santykiai“?.....	Error! Bookmark not defined.
3.8.12. Kaip galima padėti su ŽIV/AIDS gyvenantiems žmonėms? ...	Error! Bookmark not defined.

3.8.13. Ar padedant su ŽIV/AIDS gyvenantiems žmonėms galima užsikrėsti ŽIV?	Error! Bookmark not defined.
3.8.14. Koks kiekvieno žmogaus vaidmuo, mažinant diskriminaciją ir neigiamą požiūrį?.....	Error! Bookmark not defined.
3.8.15. Kaip galima įveikti neigiamus požiūrius ir diskriminaciją?.....	Error! Bookmark not defined.
3.8.16. Kodėl žmonės vengia savanoriškai konsultuotis ir tirtis dėl ŽIV?.....	Error! Bookmark not defined.
Kaltės jausmas. Kai kurie žmonės jaučia kaltę dėl savo ankstesnio rizikingo elgesio. Jie baiminasi, kad turės pranešti blogą žinią savo šeimos nariams, artimiesiems.	
3.8.17. Išsityrėte dėl ŽIV, kokie privalumai?.....	Error! Bookmark not defined.
3.8.18. Kuo tyrimas dėl ŽIV naudingas tiems, kurie pasirodo užsikrėtę? ...	Error! Bookmark not defined.
4. Lytiškai plintančių infekcijų (LPI) epidemiologinė situacija.....	Error! Bookmark not defined.
5. Interaktyvūs žaidimai	Error! Bookmark not defined.
5.1. ŽIV plitimo grandinė.....	Error! Bookmark not defined.
5.2. Lytiškai plintančių infekcijų (LPI) rato žaidimas	Error! Bookmark not defined.
5.3. Lytiškai plintančios infekcijos (LPI) – tiesa ar netiesa	Error! Bookmark not defined.
5.4. LPI pavadinimai ir simptomai.....	Error! Bookmark not defined.
5.5. LPI gydymas	Error! Bookmark not defined.
5.6. Išankstinių neigiamų nuostatų ir diskriminacijos priežastys.....	Error! Bookmark not defined.
5.7. Kaip ŽIV atakuoja imuninę sistemą?	Error! Bookmark not defined.
5.8. ŽIV infekcijos plitimas lytiniu būdu	Error! Bookmark not defined.
6. Lankstukai	Error! Bookmark not defined.
7. Plakatai	Error! Bookmark not defined.
8. Video filmų sąrašas*	Error! Bookmark not defined.
LITERATŪROS SĄRAŠAS.....	Error! Bookmark not defined.
PRIEDAI	Error! Bookmark not defined.

IVADAS

Tos pačios socialinės grupės švietimas (lygių grupės švietimas) – vienas iš svarbiausių elgsenos pokyčių skatinimo būdų. Rizikinga elgsena – dažniausia priežastis dėl ko užsikrečiama ŽIV ar kitomis lytiškai plintančiomis infekcijomis. Šiame leidinyje pateikiama metodinė medžiaga apie infekcijų plitimą, lygių grupės švietimo interaktyvių pratimų praktinį taikymą. Žmonės, ypač jaunimas, turi patys suprasti, kad reikia vengti pavojingų poelgių, dėl kurių jie gali užsikrėsti ŽIV ar kita lytiniu keliu plintančia infekcija. Praktiškai dalyvaujant interaktyviuose žaidimuose, nagrinėjant savo nuostatas ir elgseną, galima adekvačiai įvertinti elgsenos pasekmes. Dažnai sunku atsisakyti įpročių, dėl kurių rizikuojama užsikrėsti infekcijomis. Tačiau tos pačios socialinės grupės apmokyti švietėjai – lyderiai gali padėti suformuoti teigiamos elgsenos nuostatas bei motyvuoti šių nuostatų laikymąsi.

Tikimasis, kad šis metodinis rinkinys pagilins žinias bei prisidės prie ŽIV ir lytiškai plintančių infekcijų prevencijos.